

'Onze kinderen zijn van EEN DONOR'

Toyah de Kloet (30) is dolgelukkig met haar zoons James (3), Oliver (2) en Logan (4 weken). Dat een spermadonor en niet haar man Ricardo (31) de biologische vader is, maakt voor hen geen enkel verschil. Ze willen met hun openheid graag het taboe doorbreken.

tekst **MARION VAN ES** fotografie **MARIEL KOLMSCHOT** visagie **NICOLETTE BRONSTED**

Hij komt uit Denemarken, houdt van 'mannendingen' als voetbal en auto's en lijkt op acteur Christian Bale. Dat is wat we weten van de donor. Veel meer informatie hoef ik ook niet. De donor heeft een 'onderdeeltje' geleverd, maar dat maakt hem niet de vader van mijn kinderen. Dat is Ricardo: hij was erbij tijdens de bevruchting, de zwangerschappen, bevallingen... Hij is degene die ze ziet opgroeien en die er altijd voor ze is. En ik weet bijna zeker dat de jongens dat later ook zo zullen zien. Mijn man en ik hadden allebei al heel lang een kinderwens. Vier zoons: dat was mijn grote droom. Ik wist wel dat kinderen krijgen niet vanzelfsprekend is. Zelf ben ik enig kind gebleven, omdat mijn moeder jong in de overgang is geraakt. Toen zwanger worden niet meteen lukte, bestelde ik daarom een online test waarmee je de kwaliteit van het sperma kunt checken. Dan zou ik in elk geval kunnen uitsluiten dat het uitblijven van de zwangerschap aan Ricardo lag. Maar tot onze grote schrik lag het wél aan hem: de test gaf aan dat het aantal levende zaadcellen zeer laag was. Toen we dat in het ziekenhuis verder lieten onderzoeken, kregen we te horen dat er zelfs geen enkele hoop was dat we ooit

samen zwanger zouden worden. Ricardo bleek een zeldzame chromosoomafwijking te hebben, waardoor hij geen zaadcellen aanmaakt. Met een operatie is nog een poging gedaan om een paar levende cellen te vinden, maar ook dat eindigde in een teleurstelling. Het was een heel zware periode, helemaal voor Ricardo. Voor zijn gevoel was de belangrijkste taak van de man om zich te kunnen voortplanten, en daarin faalde hij.

TABOE

Toch was kinderloos blijven, voor ons geen optie. Desnoods zouden we voor adoptie gaan. Maar onze voorkeur ging uit naar een zaaddonor, dan was het kind in elk geval biologisch van één van ons. We kozen voor de Deense spermabank Cryos, vooral omdat er dan weinig kans is dat je de donor op straat kunt tegenkomen. Dat je op deze site ook veel uitgebreidere profielen hebt van de donoren dan in

NEDERLANDSE OF BUITENLANDSE DONOR?

- In Nederland mag je sinds 2004 niet meer anoniem sperma doneren. Als een kind 16 is, mag hij of zij de gegevens van de donor opvragen. Mede hierdoor is het aantal donoren afgenomen en is er in ons land een wachtlijst voor zaaddonoren ontstaan. Veel mensen wijken hierom uit naar het buitenland.
- Van de internationale spermabanken, is het Deense Cryos de grootste. Naar eigen zeggen bestaat hun klantenbestand voor 50% uit alleenstaande vrouwen, voor 35% uit homo- en lesbische koppels en voor 15% uit heterostellen. Deze bank heeft zowel anonieme als

openbare profielen. Sinds kort kun je nu ook een recente foto van de donor bekijken, wat in de rest van Europa nog niet mogelijk is.

- In 2017 is het Actieplan Ondersteuning Donorkinderen opgesteld op advies van oud-minister Schippers. Doel is dat donorkinderen makkelijker hun afkomst kunnen achterhalen, maar ook om toezicht te houden op het aantal nakomelingen dat een donor kan verwekken.
- In Nederland is dit maximaal 25, in Spanje 6 en in Frankrijk 10. Wereldwijd kan één donor dus alsnog honderden nakomelingen hebben.

Toyah en Ricardo zijn dolblij met hun drie kinderen van dezelfde Deense donor. Wie weet gaan ze hem ontmoeten...

Nederland, was een mooie bijkomstigheid. Destijds was het bestand van deze website nog niet zo groot. Nadat ik wat basiswensen – zoals leeftijd en de haar- en oogkleur van Ricardo – als zoekopdracht had gegeven, bleven er maar een paar mannen over. Ik kon allerlei persoonlijke informatie over hen inzien: over ziektes die in de familie voorkomen en de uitslag van een psychologische test, maar ook een stemopname en foto's uit hun kindertijd. En een persoonlijk tekstje van de donor waarin hij iets over zichzelf vertelde en zijn motivatie om zaad-donor te worden. Eén man sprong er voor ons uit: qua karakter, hobby's en normen en waarden was hij precies Ricardo. Het

enige duidelijke verschil tussen hen was dat de donor zo'n 20 centimeter langer was, maar dat vonden we niet zo'n probleem. Nog diezelfde week bestelde ik zes rietjes zaad, waarmee ik me in het ziekenhuis in Nederland kon laten insemineren via IUI. Uiteindelijk raakte ik pas bij de zevende poging zwanger, dus we hebben nog een aantal keer zaad moeten bijbestellen. De rietjes zijn niet goedkoop, vooral omdat ze ingevroren moeten worden verzonden. Ik heb zelfs een keer een bestelling te vroeg opengemaakt, waardoor alles ontdooid was voordat mijn vruchtbare dagen begonnen. Man, wat heb ik toen gehuild!

In totaal hebben mijn drie zwangerschappen zo'n 20.000 euro gekost. Maar het is natuurlijk elke cent waard als je onze drie wondertjes ziet. Ze voelen vanaf hun geboorte volledig als onze kinderen, ook voor Ricardo. Sterker nog: toen James werd geboren had hij zelfs een grotere klik met hem dan ik, omdat ik me door de impact van de zware bevalling niet meteen moeder voelde. Ricardo was daarentegen meteen op en top vader. We zijn van begin af aan heel open geweest naar onze omgeving, dat onze kinderen verwekt zijn met behulp van een donor. Er rust een taboe op om daarover te praten, dat willen wij juist verbreken door er ►

‘Als ze elkaar willen ontmoeten, gaan we met het hele gezin naar Denemarken’

luchtig over te doen. Soms vindt Ricardo het vervelend om het erover te hebben – voor hem blijft het natuurlijk een beetje pijnlijk – maar meestal vindt hij het juist een compliment als iemand zegt dat zijn zoon zo op hem lijkt. Dan zegt hij ‘dankjewel’ en niet ‘dat kan niet’. Ik vind ook dat ze écht op hem lijken. Wellicht omdat de donor qua uiterlijk veel van Ricardo weg heeft, maar ook omdat de jongens hun vader in alles nadoen, hij is hun grote voorbeeld en ze nemen zijn karaktertrekken over. Ze zullen dus later waarschijnlijk veel meer op Ricardo lijken dan op de donor.

HALFZUSJES

Een paar dagen nadat Logan was geboren, keek ik nog even naar babyfoto's van de donor in de besloten Facebookgroep van Cryos. Opeens zag ik dat er onder zijn profiel twee Nederlandse vrouwen waren getagd die ook een kind van hem hadden: allebei meisjes. Eén van de twee was ongeveer even oud als James en leek sprekend op hem! Mijn hart stond even stil. Natuurlijk weet je dat als je voor een spermabank kiest, je niet de enige afnemer bent, dus dat er halfbroertjes of -zusjes zouden zijn, was geen verrassing. Ik had het alleen makkelijker gevonden als die in een ver buitenland hadden geleefd. Nu bestaat er toch een kans dat ze elkaar ooit tegenkomen. Of gaan we een ontmoeting regelen met die andere moeders? En moeten mijn zoons later, voordat ze verkering krijgen met een meisje, eerst vragen of zij toevallig ook van een donor is? De antwoorden op die vragen heb

ik nog niet. Het enige wat we kunnen doen, is onze jongens meegeven dat ze altijd met ons over dit soort dingen kunnen praten. Ook al is het ongemakkelijk of pijnlijk. Het laatste wat ik wil is dat ze ons ooit iets zullen gaan verwijten.

Wanneer we het hen gaan vertellen, weten we nog niet precies. Vermoedelijk als James een jaar of 6 à 7 is. Het is lastig om het juiste moment te kiezen: je wilt niet te laat zijn, waardoor ze het misschien op een andere manier te horen krijgen, maar ook niet zo vroeg dat ze het nog niet snappen. Waarschijnlijk zullen we in kindertaal uitleggen dat papa een klein puzzelstukje miste en dat we daarom een aardige meneer uit Denemarken hebben gevraagd ons te helpen. Door het niet zo zwaar te brengen, verwacht ik geen drama's. Al kan ik me wel voorstellen dat ze benieuwd zullen zijn naar wie die 'aardige meneer' is. Als ze 16 zijn, mogen ze een foto opvragen en als ze 18 zijn, krijgen ze zijn gegevens. De donor kan dan nog aangeven dat hij liever geen contact wil; dat zullen we dan moeten respecteren. Maar als ze elkaar wél willen ontmoeten, gaan we met het hele gezin naar Denemarken en maken we er een leuke vakantie van. Ik ga ervan uit dat dat eenmalig zal zijn. Dat is ook het fijne van een buitenlandse donor: de kans is klein dat ze samen een band zullen opbouwen.

ÉÉN RIETJE OVER

Of ons gezin nu compleet is? Tja, ik heb altijd geroepen dat ik vier zoons wilde, en we hebben nog één rietje met zaad over...

Bijbestellen kan niet meer, onze donor is definitief gestopt met doneren. Ik vermoed dat hij nu zelf een gezin heeft, want hij is van onze leeftijd. Misschien dat we over een tijdje nog één IVF-poging doen met het laatste rietje. Als ik dan niet zwanger word, is het goed zo. Een andere donor willen we niet, want we vinden het heel belangrijk dat onze zoons honderd procent broers zijn van elkaar. Als het bij drie kinderen blijft, ook prima. Ik ben dolgelukkig met mijn jongens en heel dankbaar dat we, ondanks alle tegenslag, nu toch zo'n mooi gezin hebben. En dat was nooit gelukt zonder Ricardo. Hij is de beste vader die ik voor mijn zoons had kunnen wensen.” ■

Toyah en Ricardo zijn blijde ouders van drie prachtkinderen: James, Logan en Oliver.

Spermadonor kan terug in anonimiteit

DEN HAAG - Door nieuwe werkafspraken tussen ministerie en klinieken kunnen spermadonoren die eerder hadden aangegeven niet anoniem te hoeven blijven, daar nu alsnog voor kiezen. Daardoor krijgen donorkinderen ineens niet meer de kans om de naam van de donor te weten te

krijgen. Dat bevestigt de Stichting Donorkind naar aanleiding van een uitzending van Nieuwsuur gisteravond. Volgens de stichting zijn al zeker tien donorkinderen bekend waarvan de ouders destijds de verzekering hadden gekregen dat de spermadonor zijn

naam wel bekend wilde maken, maar die daar nu op terug is gekomen. Een wet uit 2004 moest ervoor zorgen dat mannen niet meer anoniem konden donoren. Nu blijkt dat donoren die voor 2004 als 'bekend' geregistreerd stonden, er alsnog voor kunnen kiezen anoniem te blijven.